

Avvarðandi at búfólki á Pensionatinum:

- Vit eru hjálparleys

Nógv hava ongan góðan at fara til, annaðhvørt tí familjan ikki býr í Føroyum, ella tí at foreldrin eru deyð. Maria Andersen og systir hennara búgva í Danmark og einasta systir teirra býr á Pensionatinum

Búfólkini á Pensionatinum mugu sviða fyrri sparingum á Landsjúkrahúsinum. Tað er ein politiskur spurningur at figgarætlanin á Landsjúkrahúsinum ikki røkkur, og tí sleppa búfólkini ikki at halda jól heima hjá sær sjálvum

DAGNY JOENSEN

Nú jólini stunda til, eru fólk ivaleyst farn at umhugs, hvar og hvussu jólini skuldu

haldast hesaferð.

Á Pensionatinum í Havn, sum er undir psykiatrisku deild á Landsjúkrahúsinum, sleppa tey ikki at halda

jól heima. Hetta hevur annars verið heim teirra seinastu 10 árin. Búfólkini eru frá 37 - 71 ára gomul, men fyri teimum er eingin bøn.

Annaðhvørt skulu tey fara heim til onkran avvarðandi, sum vil taka ímóti teimum, ella mugu tey flyta á psykiatrisku deild, frá 5.

desember til 1. januar.

Maria Andersen býr í Danmark, og hon eigur eina 50 ára gamla systir, sum hevur búið á Pensionatinum í 10 ár. Hon er einsamall eftir í Føroyum, og foreldrin eru ikki til longur.

Tað er óskiljandi at farið verður so illa um okkara sinnisjúku, sum ikki kunnu verja seg Heldur eingin er at tosa teirra sak. Pensionatið er heimið hjá búfólkunum, og har kenna tey seg trygg, sigur Maria Andersen.

Flestu teirra hava búið saman í 10 ár og meir, og kenna seg sum eina familju.

Eldri fólk og fleiri hava ongan góðan

Hartil kemur, at fleiri ikki hava nakran góðan at fara til, annaðhvørt tí familjan ikki býr í Føroyum, ella tí foreldrin eru deyð.

Hjá okkum er stóðan tann, at vit eru tvær systir í Danmark, og einasta systir okkara býr á Pensionatinum í Havn, sigur Maria Andersen.

Hon heldur, at tað alt ov ofta ikki verður tikið fyrilit fyri hesum sjúklingum.

So hvørt sum skerjingarnar eru farnar fram á Landsjúkrahúsinum, hava búfólkini fingið vánaligari umstøður.

I summar arbeidði systir mín nakrar tímar á eini café, sum var á psykiatrisku deild. Hetta arbeidðið var systir mín ógvuliga fegin um at hava, og henni dæmdi eisini væl at koma har.

Vegna sparringar varð caféin latin aftur, við tí fylgju, at systir mín fekk tað

vánaligari.

Fyri at bøta um tað, var neyðugt at doyva hana við enn meira heilivág.

Vit kenna okkum púra hjálparleysar, og halda, at nú er nóg mikið, sigur Maria Andersen.

Hon heldur, at alt ov lítið umhugsni verður veitt teimum gomlu og sjúku.

Megna ikki stórbroytingar

Hetta eru ikki røsk fólk. Tey megna ikki so stórar broytingar, og eru bangin og ótrygg, tí tey nú ikki sleppa at vera heima í jólamánaðinum. Av hesum er upptætt neyðugt at geva teimum meira heilivág, sigur Maria Andersen.

Hon heldur, at øll kunnu ímynda sær, hvussu tað kennist hjá teimum sjúku at uppliva jólini á henda hátt.

Maria Andersen kennir seg fullkomiliga hjálparleysan, og er ótrygg við stóðuna hjá systurini, sum ikki sleppur at vera heima hjá sær sjálvum á jólam.

Vilgerð Astridardóttir, yvirsjúkrasystir á psykiatrisku deild:

- Tað frægasta vit hava at bjóða

Á psykiatrisku deild hava tey valt at lata Pensionatið aftur í jólamánaðinum.

Tað er ein spurningur millum pest og kolera, og vit valdu kolera, sigur yvirsjúkrasysturin

DAGNY JOENSEN

Tað er politiskt og leiðsluliga ein peningaspurningur, tá deildir verða latnar aftur. Hetta er afturvendandi tiltak.

Tað sigur Vilgerð Astridardóttir, yvirsjúkrasystir.

Ikkj ti vit halda tað vera hugaligt at lata Pensionatið aftur. Tað var eitt val millum pest og kolera, og vit valdu kolera, sigur yvirsjúkrasysturin.

Øll sparing telur við

Hvat er at spara í peningi at lata hesa deildina aftur?

Leystliga hava vit roknað okkum til, at vit spara einar 40.000 - 50.000 krónur. Tað er peningur, sum telur hjá okkum, sum hava alt ov lítlan pening at arbeidda

við.

Er tað ikki óforsvarligt og eisini ómenniskjansligt at koyra hesi fólkini á dyr á jólini?

Vit kunnu saktast forvara tað út frá einum figgarligum spurningi. Um tað er ómenniskjansligt? Er tað meira menniskjansligt t.d. at lata deild fínni aftur, har 14 eldri sinnissjúk og demnt fólk eru?, spyr Vilgerð Astridardóttir.

Hon sigur frá royndunum at spara á einum figgarætlan, sum framman undan ikki heldur árið út.

I summar fótu vit deild fínni aftur, og i hesyt varð deild eitt, sum er opin bráðfeingis psykiatriska deildin, latin aftur.

Tá tað heldur ikki var nóg mikið, gjørdi vit alt vit

vóru ment at finna eina loysn at spara meir.

Vit høvdu valið millum at lata deild try, sum er lukkaða deildin, har langtidar- og psykotiskir sjúklingar eru, ella Pensionatið aftur.

Ti varð avgjørt at nú mátti Pensionatið standa fyrri skotum.

Ræðuligt

Hvussu kennist tað menniskjansligt at spara á henda hátt?

Tað er ræðuligt, men vit royna sum frægast at vera menniskjanslig, eitt nú við ikki at lata deild 3 og 5 aftur.

Eg tori at siga, at út frá okkara umstøðu er alt gjørt fyrri at sparringarnar ikki skulu raka meir enn hægst neyðugt. Trupulleikin

er, at vit ikki fáa endarnar at røkka saman, uttan at slík tiltøk verða framd. Og kortini røkkur tað ikki til.

Politikararnir lurta ikki eftir okkum

Vit liva í einum landi, við stórarri uttanlandsskuld, og politikararnir siga at hall ikki skal vera á figgarlógini.

Hóast vit hava roynt at greitt politikarunum frá, hvussu tað ávirkar okkara arbeid, er stóðan tann sama.

Ti er bert eitt at siga, og tað er, at hetta er tað frægasta vit kunnu gera fyrri tann pening, sum er tókur, sigur Vilgerð Astridardóttir.

Vilgerð Astridardóttir, yvirsjúkrasystir á psykiatrisku deild:

I summar fótu vit deild fínni aftur, og i hevst var deild eitt, sum er bráðfeingis psykiatrisk deildin, latin aftur. Ti var avgjørt at nú mátti Pensionatið standa fyrri skotum